



“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”



स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

ਪਟਿਆਲਾ



PATIALA

On line paper

27 ਦਸੰਬਰ 2025 ਸਨਿਚਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਚੌਥਾ ਸਾਲ

w.e.f. 15 August 2022

ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ | whatsapp. 91-94636-01616 | email. hardipchumber57@gmail.com | ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ



ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773)



328 ਲਾਪਤਾ ਸਰੂਪ: ਐੱਸ ਜੀ ਪੀ ਸੀ ਦੇ 16 ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਰਜ ਐੱਫ ਆਈ ਆਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ (ਐੱਸ ਆਈ ਟੀ) ਦੇ ਗਠਨ

ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਭਾ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ

ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 28 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦੀ



ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 328 ਲਾਪਤਾ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐੱਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ.) ਦੇ 16 ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਰਜ ਐੱਫ ਆਈ ਆਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ (ਐੱਸ ਆਈ ਟੀ) ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਆਪ (AAP) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਲੇ ਮੁੜ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 28 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਕਰਨਗੇ।



ਐੱਸ ਜੀ ਪੀ ਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਚੁਣੌਤੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਤੋਂ ਖ਼ਿਮਾ ਯਾਚਨਾ ਵੀ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿੱਤੀ

328 ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਨੂੰ 2013-15 ਦੇ ਦੌਰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ।

7 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 16 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ FIR ਦਰਜ ਕੀਤੀ (ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਾਬਕਾ SGPC ਅਧਿਕਾਰੀ / ਸਟਾਫ), ਲਗਭਗ 5 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮਲ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ।

Punjabi Tribune ਦੀ ਖਬਰ ਮੁਤਾਬਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 295, 295A, 120B, 409, 465 ਹੇਠ ਵੀ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦਰਜ ਹੈ।

ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਖੁਦ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ।



ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਇੱਥੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਵਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ।

ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਭਾ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੁੱਚਾ ਪੰਜਾਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ‘ਸੋਗ ਦੇ ਦਿਨਾਂ’ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਾਲਮ ਹਾਕਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਨੀਂਹ ਵਿੱਚ ਚਿਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਇਸ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੁਰਬਾਨੀ ‘ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਅਦੁੱਤੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਭਾ ਦੌਰਾਨ ਕਰੀਬ 50 ਲੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹਨ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਜਬਰ, ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂ



ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਇਕ-ਇਕ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਬਹੁਤ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ‘ਤੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਵਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਧਰਮ ਅਪਨਾਉਣ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਲਾਮਿਸਾਲ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ‘ਨਿੱਕੀਆ ਜਿੰਦਾਂ’ ਦੇ ‘ਵੱਡੇ ਸਾਕੇ’ ਦੇ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਕੇ ਨੂੰ ਵਾਪਰਿਆਂ ਭਾਵੇਂ ਤਿੰਨ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਅਰਸਾ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਪੀੜ ਅੱਜ ਵੀ ਬੜੀ ਖਿੱਦਰ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਸਦਭਾਵਨਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦੀਆਂ

ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਿੱਸੇ (ਵਾਲਡ ਸਿਟੀ), ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਉੱਠੇ ਵਿਵਾਦ ‘ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਾਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਬਕਾਇਦਾ ਟਵੀਟ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਸੰਗਤ ਦੇ ਰੋਹ ਹੁਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤੋਂ ਪਾਸਾ ਵੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਿਵਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰਨਾ ਸਿੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਧਰਮ ਜਾਂ ਵਿਰਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਜੀਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਰੁਕ ਕੇ ਚਾਹ ਦਾ ਲੰਗਰ ਛਕਿਆ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ’ਚ ਬੰਬ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨਾਲ ਫੈਲੀ ਦਹਿਸ਼ਤ: ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਇਮਾਰਤ



ਸੈਕਟਰ-43 ਸਥਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੜਕੰਪ ਮਚ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੰਬ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ। ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 11:55 ਵਜੇ ਆਈ ਇਸ ਕਾਲ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਪੂਰੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਕੀਲਾਂ, ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜੜ ਮਚ ਗਈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਿਨੋਦ ਵਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੌਕਾ ਡਰਿੱਲ (Mock Drill) ਹੈ।

ਸੈਕਟਰ-15 ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਜੋ ਆਪਣੀ

ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਅਤੇ ਬੰਬ ਨਿਰੋਧਕ ਦਸਤੇ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੇ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ

ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਸ਼ੋਕ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲਾਂ, ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਰਟ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਆਮ ਵਾਂਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤਖ਼ਤ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦੀ ਜੱਥੇ, ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ, ਬੈਂਡ ਬਾਜ਼ੇ, ਗਤਕਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 26 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਟਨਾ: ਤਖ਼ਤ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ 25 ਤੋਂ 27 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਾਇ ਘਾਟ ਵਿੱਚ ਪਰਸੋਂ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਛਤਰਛਾਇਆ ਅਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ



ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਤਖ਼ਤ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਤਖ਼ਤ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਤਖ਼ਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸੇਹੀ,

ਮਹਾਂਸਚਿਵ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੋਹਲ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਗੁਬਾਰੇ ਛੱਡ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦੀ

ਜੱਥੇ, ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ, ਬੈਂਡ ਬਾਜ਼ੇ, ਗਤਕਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਸ. ਜਗਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸੇਹੀ ਅਤੇ ਸ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਈ ਸੰਗਤ ਲਈ ਰਹਾਇਸ਼, ਲੰਗਰ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦਿ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸੁਵਿਧਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕੱਲ੍ਹ ਸਵੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਦੇਰ ਰਾਤ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਆਈਜੀ ਦੇ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸ਼ਬਤ, 25 ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਕੀਤੇ ਸੀਜ਼

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 26 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ (ਆਈਜੀ) ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਕਰੋੜੀ ਸਾਈਬਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 25 ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 810 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਲਗਭਗ 30 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ) ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਲਗਭਗ 30 ਮਿਲੀਅਨ

ਡਾਲਰ) ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਟ੍ਰੇਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। **ਬਿਆਨ ਅਜੇ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ** ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। **ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ** ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ



ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੋਂ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਆਈਜੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾਏ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ।

ਪਿੰਡ ਭੂਦਨ 'ਚ ਮਾਂ, ਧੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤ ਵੱਲੋਂ ਜੀਵਨ ਲੀਲਾ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

ਜਿਹਨਾ10 ਜਣਿਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ ਉਹਨਾ ਨਾਮ ਲਏ ਸਨ, ਪੰਚਾਇਤ ਉਹਨਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖੜੀ ਕਿਹਾ ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਨ ਪੁਲਿਸ ਤੰਗ ਨਾ ਕਰੇ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 26 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਖਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ, ਉਸਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ 9 ਸਾਲ ਦਾ ਪੁੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ। ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਧਵਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ 10 ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਔਰਤ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸੱਸ ਸਮੇਤ 10 ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ



ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇੰਦਰਪਾਲ ਦੇ ਪਤੀ ਪਵਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੁਝ ਸਮਾਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਆਈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭੂਦਨ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਸਮੇਤ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਚੀਜ਼ ਖਾ ਕੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ ਇੰਦਰਪਾਲ

ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੂਆ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ 10 ਜਣਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਏ ਸਨ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਭੂਦਨ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਭੂਦਨ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਾਫੀ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਐਸਐਸਪੀ ਦਫ਼ਤਰ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆਂ ਦੇ ਇੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਨਾਮ ਲਏ ਹਨ, ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਕਿ ਇੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਜਣਿਆਂ ਦੇ ਮਰਨ ਦਾ ਅਸਲੀ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ 10 ਜਣਿਆਂ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

10 ਸਾਲਾ ਬੱਚੇ ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 26 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਤਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦੇ 10 ਸਾਲਾ ਬੱਚੇ ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਭਵਨ 'ਚ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਈ 2025 'ਚ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸੁਝ-



ਬੂਝ, ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਡਟੀਆਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦਦ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ

ਡਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਲੈਕ ਆਊਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਡਰੋਨਾਂ ਦੀ ਪਰਿਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਜ਼ੋਖਮ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਹੌਸਲਾ ਵਧਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹ, ਦੁੱਧ, ਪਾਣੀ, ਬਰਫ਼, ਅਤੇ ਲੱਸੀ ਸਮੇਤ ਵਰਗੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਲਈ ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਵੀ ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੌਜ ਨੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜ਼ਿੰਮਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲੋਂ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਸੀਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਰਾਹਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੀਰ ਪੂੜੇ ਅਤੇ ਚਾਹ ਦਾ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਇਆ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 26 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਟਿਆਲਾ : () ਵੇਅ ਆਫ ਫੇਬ ਚਰਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਸੀਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਐਨ.ਆਈ. ਐਸ. ਚੈੱਕ ਨਜਦੀਕ ਸ਼ਹਿਦ ਕਲੋਨੀ ਵਿਖੇ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਰਾਹਦਾਰਾਂ ਲਈ ਖੀਰ ਪੂੜੇ ਅਤੇ ਚਾਹ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲੰਗਰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਆਦਿਵਾਸੀ ਸਮਾਜ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਵਾਰਡ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਬੀਰ ਚੰਦ, ਭਾਰਤੀਯ ਵਾਲਮੀਕਿ



ਧਰਮ ਸਮਾਜ (ਭਾਵਾਧਸ) ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵੀਰ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇੜਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਲੰਗਰ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਬੀਰ ਚੰਦ, ਵੀਰ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇੜਾ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੰਗਰ ਲਗਾਉਣੇ ਇੱਕ

ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਆਯੋਜਨ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਮਾਨਵਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸੇਵਾ ਕਾਰਜ ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਹਰ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਭਾਈਚਾਰਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ੋੜਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵਿੱਕੀ, ਜੈਕਬ, ਸੀਮਾ, ਸਲੀਮਾ, ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ, ਰਣਬੀਰ, ਧਰਮਵੀਰ, ਰਾਜਵੀਰ, ਬੇਬੀ ਐਡਵੇਕੇਟ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਚੌਹਾਨ, ਮਨੂਵਾ ਆਦਿ ਵਲੋਂ ਲੰਗਰ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

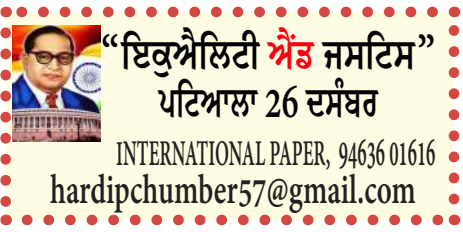
“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 26 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਪੁਲੀਸ ਨੇ 12.17 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸਾਈਬਰ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਿਲਾਫ਼ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਦੀ ਜੈਨ ਕਲੋਨੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 'ਨਿਓ ਵੈਲਥ' (Neo Wealth) ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਆਨਲਾਈਨ ਐਪ ਰਾਹੀਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲੁਭਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ 13 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਐਪ ਰਾਹੀਂ ਕਰੀਬ 7.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਪ 'ਤੇ 82.36 ਲੱਖ ਰੁਪਏ

ਦਾ ਕਥਿਤ ਮੁਨਾਫਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਰਕਮ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਵਿਸ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਧੂ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ 4.67 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋਰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਠੱਗੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ 26 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮੁਢਲੀ

ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਰਾਗ ਲੱਭਣ, ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ, ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।



ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਜੇਕਰ ਮੁੜ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਆਤਮ-ਵਿਨਾਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਲਦ ਹੀ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹੇਬ ਮੁੰਬਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਮੁੰਬਈ ਪਹੁੰਚਣਗੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਹਾਨ ਕੰਮ ਸਫਲਤਾਪੂਰਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਲਕਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਸਭਿਉਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਹੀ ਸਨਮਾਨ



ਅਤੇ ਸਵਾਗਤ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਦਲਿਤ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੈਂਟਰਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਉਹਨਾ ਨੇ ਜਲਦੀ ਹੀ 1 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਦੀ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾਗਤ

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਵਾਗਤ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਬਾਬਾਸਾਹੇਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨਾਲ ਐਸੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖੁਦ ਡਾ. ਬਾਬਾਸਾਹੇਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਸਵਾਗਤ ਸਮਾਰੋਹ ਸੰਬੰਧੀ ਯੋਗ ਅਤੇ ਭਾਵਪੂਰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਕ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਨਾ ਗਰਵ ਨਾਲ ਚੌੜਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗਮਨ ‘ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਅਭੂਤਪੂਰਕ ਸਵਾਗਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਵਾਗਤ ਅਭੂਤਪੂਰਕ ਹੋਵੇਗਾ

25 ਜੂਨ, 1946 ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੰਬਈ ਸੈਂਟ੍ਰਲ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਤਕ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਥੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਵਾਗਤ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਅਭੂਤਪੂਰਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ। ਮੁੰਬਈ ਸਭਿਉਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ 150000 ਲੋਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ।

ਸਵਾਗਤ ਦੀ ਦਿਨ, ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈਂਡਬਿਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਸਵੈਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਦਲ ਸਵਾਗਤ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਵਵਸਥਾ ਲਈ ਸਵੈਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਦਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਵੇਰਵੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਸਫੈਦ ਅਧੀ ਬਾਹਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਮੀਜ਼ ਅਤੇ ਸਫੈਦ ਪੈਂਟ ਪਹਿਨਣਗੇ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਬੈਚ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਵਾਰਡ ਤੋਂ 25-30 ਸਵੈਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਾਉਣ

ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਡਾ. ਬਾਬਾਸਾਹੇਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਫੁਲਮਾਲਾ ਅਰਪਿਤ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੰਬਈ ਸਭਿਉਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੜਬੜੀ ਨਾਂ ਮੱਚੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤਣਾ ਪਏਗਾ। ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੰਡਾਲ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਲਾਉਡਸਪੀਕਰ ਦੀ ਵੀ ਵਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁੰਬਈ ਸਭਿਉਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਾਬਾਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਮਾਈਸਾਹੇਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਮਵਾਰ, 2 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6:30 ਵਜੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਸਾਂਤਾ ਕਰੂਜ਼ ਹਵਾਈ ਐਂਡ ‘ਤੇ ਉਤਰੇ। ਉਹ ਸਮੇਂ ਖੁਸ਼ ਚਿੱਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਉਪਨਗਰ ਦੀ ਸਭਿਉਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਅਛੂਤ ਭਾਈ-ਭੈਣਾ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਸਾਂਤਾ ਕਰੂਜ਼ ਹਵਾਈ ਐਂਡ ‘ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਮਨੋਹਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਫੁਲਮਾਲਾਵਾਂ

ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਗੈਬਰਡੀਨ ਦਾ ਸੂਟ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਸੇ ਰੰਗ ਦੀ ਜਰੀ ਵਾਲੀ ਸਾੜੀ ਪਹਿਨੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮਾਈ ਸਾਹਿਬ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਉਤਰੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਖੜੀ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਗੱਡੀ ਦੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚੇ, ਤਾਂ ‘ਅੰਬੇਡਕਰ ਜਿੰਦਾਬਾਦ’ ਥੋੜੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭੀਮਰਾਜ ਵਰਗੇ ਨਾਹਰਿਆਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾ. ਬਾਬਾਸਾਹੇਬ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਡੀ ਉਥੇ ਤੋਂ ਚੱਲ ਪਈ।

ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਡਾ. ਬਾਬਾਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ 13 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਤੱਕ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ। ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਗਮਨ ‘ਤੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਪਿਛਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਭਿਉਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਉਪਨਗਰ ਸ਼ਾਖਾ ਦੀ ਸਵਾਗਤ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ-

ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਮਾਈਸਾਹੇਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸੋਮਵਾਰ, 2-1-1950 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6:30 ਵਜੇ ਮੁੰਬਈ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਡਾ. ਬਾਬਾਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਗਮਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੁੰਬਈ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਗਣਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਡਾ. ਬਾਬਾਸਾਹੇਬ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਝੀਬਰ ਇੱਛਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਹੀ ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਉਪਨਗਰਾਂ ਦੇ ਸਭਿਉਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਨੇ 1-1-1950 ਨੂੰ ਤਤਪਰ ਬੈਠਕ ਬੁਲਾਈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ ਕੀਤਾ

“ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਸਫਲਤਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਡਾ. ਬਾਬਾਸਾਹੇਬ ਅੰਬੇਡਕਰ, ਭਾਰਤੀ ਅਛੂਤ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਜਨਮਭੂਮਿ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਤਕ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਅਛੂਤ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਰੂਪ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਨਕਲ ਓਸੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਪਰਤ ਚੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 2 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਸਵਾਗਤ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਡਾ. ਬਾਬਾਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਧਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਨਤਕ ਸਵਾਗਤ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦਾ ਆਸਵਾਸਨ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਜਨਤਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ:

1. ਸਵਾਗਤ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲੇ ਕਰਕੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪੇਪਰ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਸਾਪਤਾਹਿਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।
2. ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਸਭਿਉਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਉਪਨਗਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹਨਾ ਨੇ 3 ਰੁਪਏ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਉਹਨਾ ਨੇ 5 ਜਨਵਰੀ 1950 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਹਰ ਅਛੂਤ ਭਾਈ-ਭੈਣ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਚਾਰ ਆਏ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਗਤ ਸਭਾ ਨੇ ਚਾਰ ਆਨੇ ਦੇ ਟਿਕਟ ਛਾਪੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿਕਟਾਂ ‘ਤੇ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਸਭਿਉਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਉਪਨਗਰ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਮਹਾਸਚਿਵ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਦੇ ਮੋਹਰ ਹੋਣਗੇ। ਬਿਨਾਂ ਟਿਕਟ ਦੇ ਕੋਈ

ਵੀ ਪੈਸੇ ਨਾ ਦੇਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਟਿਕਟਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਣਗੇ ਉਹੀ ਪੈਸੇ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚਾਰ ਆਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਜੇ ਕੋਈ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੰਨੀ ਰਕਮ ਦੇਵੇਗੇ ਉਸ ਦੀ ਰਸਿਦ ਜਰੂਰ ਲਵੇ।

3. ਸਵੈਮ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਜਥੇ, ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੁੱਲਮਾਲਾਂ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਪਗੁੰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੋਂਦਰੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੇਗੀ।

ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 11 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਸਰਵੇਤਮ ਨੇਤਾ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਮਾਈਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਸਰਵਜਨਿਕ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਉਪਨਗਰ ਸਭਿਉਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਨਰੇਪਾਰਕ ਮੈਦਾਨ ‘ਤੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ 2 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਲਿਤ ਬੰਧੂ-ਭੈਣਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਭਕਤੀ ਭਾਵ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਅਸਪਰਸ਼ਯ ਭਾਈ-ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਸੋਨੇ ਦਾ ਬਕਸਾ ਅਤੇ ਰੁ. 2000 ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਬਨਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਫ਼ ਕੀਤੀ।

ਸੱਚਮੁਚ ਵੱਡਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਰੋਹ ਸੀ।

ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸਫਲਤਾ ਅਭੂਤਪੂਰਕ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 11 ਤਰੀਕ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਛੂਤ ਬੰਧੂਆਂ ਨੂੰ 10 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੀ। ਤਦ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਸਭਿਉਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੜਬੜੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਹੈਂਡਬਿਲ ਵੰਡ ਕੇ, ਥਾਲੀਆਂ ਪੀਟ ਕੇ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ‘ਚ ਬੈਠ ਕੇ ਹਰ ਮੁਹੱਲੇ ‘ਚ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 2,00,000 ਲੋਕ ਜੁਟ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚਮੁਚ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਇੰਨਾ ਵਿਰਾਟ ਜਨਸਮੂਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੇਤਾ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਲਈ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ‘ਚ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸੀ।

ਕਰੀਬ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸਭਿਉਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨੀਲਾ ਦਾ ਝੰਡਾ ਨਰੇ ਪਾਰਕ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਜੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਫਰ ਫਰ ਕਰਦਾ ਫਹਿਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਰੇ ਪਾਰਕ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਮਹਾਯਾਤ੍ਰਾ ਵਾਂਗ ਅਛੂਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਉਮੜ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਰਾਗ ਦੇ ਦੇਵੀਂ



ਪਾਸਿਆਂ ਅਤੇ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਚਾਰਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਸਵੈਮ ਸੇਵਕ ਖੜੇ ਸਨ। ਸਮਾਰੋਹ ਲਈ ਇੱਕ ਛੋਟਾ, ਪਰ ਸੁੰਦਰ ਪੰਡਾਲ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਉਡਸਪੀਕਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਮ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਲਈ ਕਰੀਬ 500 ਕੁਰਸੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਚਾਰੂ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਆਗਮਨ।

ਸ਼ਾਮ 6.30 ਵਜੇ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਆਗਮਨ ਹੋਇਆ। ਤਦ ਜਨਸਮੂਹ ਨੇ ‘ਅੰਬੇਡਕਰ ਜਿੰਦਾਬਾਦ’ ਦੇ ਅਸਮਾਨ ਫੁੱਹਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ। ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਨਰੇ ਪਾਰਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨਾਲ ਗੂੰਜ ਉਠਿਆ। ਜਦੋਂ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਮੰਚ ‘ਤੇ ਆਏ, ਤਾਂ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਫਟਾਫਟ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੋਜ਼ ਵਿੱਚ ਫੋਟੋ ਲੈਣ ਲੱਗੇ। ਕੋਇ ਹੋਰਾਂ ਬੈਠ ਕੇ, ਕੋਇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਕੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਤੀਰ-ਕਮਾਨਾਂ ਦੀ ਤਰਾਂ ਖੜਾ ਹੋ ਕੇ ਫਲੈਸ ਲਾਈਟ ਚੱਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੋਟੋ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸੱਚਮੁਚ ਬੜਾ ਹੀ ਮਨੋਹਰ ਸੀ।

ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ।

ਮੁੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਉਪਨਗਰ ਸਭਿਉਲਡ ਕਾਸਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਆਯੂ. ਜੇ. ਜੀ. ਭਾਤਨਕਰ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਭਾਸ਼ਣ ਨਾਲ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ-

“ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦਲਿਤ ਭਾਈ-ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭ ਅਵਸਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਸਾਡੀ ਬਹੁਤ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਇੱਛਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜਰੂਰੀ ਕੰਮ ਲੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸੰਜੋਗ ਸਾਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਗਰਵ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਦੇ ਮੌਕੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਰਿਣੀ ਹਾਂ।”

ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਕਲ

ਗੁਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜ) ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ‘ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ ਸਕੀਮ’ ਤਹਿਤ ਮੀਟਿੰਗ



ਗੁਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜ) ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ‘ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ ਸਕੀਮ’ ਤਹਿਤ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਮੀਤ ਕੋਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫਸਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਸਿੰਘ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜਗਾਰ ਅਫਸਰ, ਸੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਸੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ



ਸਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ‘ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ ਸਕੀਮ

ਰੋਜਗਾਰ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਬੈਨਰ ਅਤੇ ਸਟਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਆਏ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ / ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਫ੍ਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਰੋਜਗਾਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਰੋਜਗਾਰ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ‘ਤੇ ਰੋਜਗਾਰ ਮਿਲ ਸਕਣ।

ਫੰਡ ਘਟਾ ਕੇ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਕੇ ਮਨਰੇਗਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹੈ - ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ



ਹੁ ਸਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨਰੇਗਾ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲਣਾ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਬਹਾਨਾ ਹੈ; ਅਸਲ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਮਨਰੇਗਾ ਲਈ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਫੰਡਿੰਗ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਘਟਾ ਕੇ 60:40 ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਆਰ.ਡੀ.ਐਫ ਅਤੇ ਜੀ.ਐਸ. ਟੀ ਫੰਡ ਵੀ ਰੋਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਵੀ ਤੈਅ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਕੰਮ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਨਹੀਂ। ਪਾਈਪਲਾਈਨਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ, ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਤਲਾਬਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਕ ਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 125 ਦਿਨਾਂ

ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਰੋਟੀ ਖੋਹਣ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ। “ਜਿਸ ਦਾ ਖੇਤ ਉਸ ਦੀ ਰੇਤ” ਵਰਗੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਾਡਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ



ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ 68 ਕਰੋੜ ਮਨਰੇਗਾ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ 125 ਦਿਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਫੰਡ ਰੋਕਣਾ ਸਰਾਸਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਗ਼ਰੀਬਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਲੜਾਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੜੇਗੀ।

ਨੀਚਤਾ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਕਿਤਾਬ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ



ਜਲੰਧਰ(ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ)ਕੱਲ੍ਹ 25 ਦਸੰਬਰ ਮਨੁਸਮ੍ਰਿਤੀ ਦਹਿਨ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਟਿਊਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਭੀਮਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਵੱਲੋਂ 25 ਦਸੰਬਰ 1927 ਨੂੰ ਮਨੁਸਮ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਦਹਿਨ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।



ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਨੁਸਮ੍ਰਿਤੀ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਉੱਚ-ਨੀਚ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਦਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਅਨਿਆਇਕ ਸੋਚ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅੱਜ ਵੀ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭੈਣ ਪ੍ਰਿਆ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ “ਨੀਚਤਾ ਦੀ ਜੜ੍ਹ” ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੱਚੀ

ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ।

ਟਿਊਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਇੰਚਾਰਜ ਪਰਮਜੀਤ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਆ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਰਾਹੋਂ ਤੋਂ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਕੀਤੀ



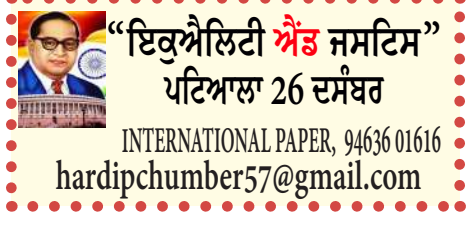
ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ)ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਰਾਹੋਂ ਤੋਂ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਨੱਛਤਰ ਪਾਲ ਐਮ ਐਲ ਦੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲ



ਸੰਤ ਸੁਰਿੰਦਰ ਦਾਸ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪੈਦਲ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਰਾਹੋਂ ਤੋਂ ਮਾਛੀਵਾੜਾ

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪ੍ਰਵੀਨ ਬੰਗਾ, ਮਨੋਹਰ ਕਮਾਮ, ਸਰਬਜੀਤ ਜਾਫਰਪੁਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਰੀਹਾ, ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੌਰਥ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਮਨੀਸ਼ ਬਾਲੀ, ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਬਸਪਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੈਣ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਨੇ ਬਸਪਾ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਮੁਹੱਲੇ ਤੱਕ ਲੈਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ



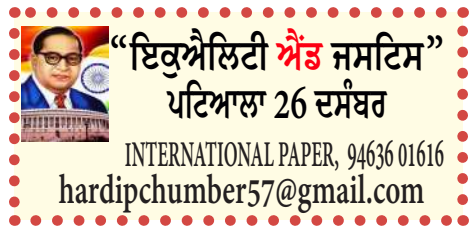
ਜਲੰਧਰ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ)ਅੱਜ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਕੌਮੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੈਣ ਸਮਾਈ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਨੇ 2027 ਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਸਪਾ ਦੀ



ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਡੱਟ ਜਾਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਮਹੱਲੇ ਮਹੱਲੇ ਬਸਪਾ ਦੇ ਯੂਨਿਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬਸਪਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ

ਕੁਆਰਡੀਨੇਟਰ ਚੌਧਰੀ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਟੇਟ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਟੇਟ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਦਿੱਕਤ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸਟੇਟ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਿੱਟਾ ਸਟੇਟ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਸਟੇਟ ਆਫਿਸ ਸੈਕਟਰੀ ਬੇਗ ਸਿੰਘ ਮੋਹਾਲੀ (Dr Ambedkar welfare association Italy) ਰਾਕੇਸ਼ ਦਗਲ ਵਰਖਾ ਦਗਲ ਜਰਮਨ

ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸੰਭਾਲ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ- ਸਰਲਾ ਭਟਨਾਗਰ



ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ, ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ, ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ



ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਵਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼, ਸਮਾਜ, ਘਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ, ਜੁਮੇਵਾਰ, ਇਮਾਨਦਾਰ, ਮਹਿਨਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਸਕਾਰ, ਫਰਜ਼, ਜੁਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ

email - hardipchumber57@gmail.com



हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

विदेशियों की गुलामी अगर दुबारा झेलनी पड़े तो वह आत्मनाश ही होगा

जल्द ही डॉ. बाबासाहेब मुंबई आने वाले हैं। जनवरी के पहले या दूसरे हफ्ते में शायद वह मुंबई पहुंचेंगे। संविधान



बनाने का महान कार्य सफलतापूर्वक पूरा करने के उपलक्ष्य में मुंबई शहर शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन ने तय किया है कि उनका शाही सम्मान और स्वागत समारोह की तैयारी के लिए मुंबई शहर दलित फेडरेशन के केंद्रीय कार्यकारी मंडल की शीघ्र बैठक 1 जनवरी, 1950 के दिन बुलाई गई थी।

प्रसंगानुसार स्वागत

कांग्रेस के नेताओं और मंत्रियों का हमेशा स्वागत होता रहता है। डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर के साथ ऐसी बात नहीं है। स्वयं डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर को इस प्रकार स्वागत समारोह में हिस्सा लेना पसंद नहीं है। उनके लिए आयोजित स्वागत समारोह प्रसंग के अनुसार योग्य और भव्य होते हैं। आजाद भारत का संविधान बनाने का कार्य उन्होंने सफलतापूर्वक संपन्न किया इससे ऐसा कौन सा अस्पृश्य है जिसका सीना गर्व से फूला हो। इसीलिए, मुंबई में उनके आगमन पर मुंबई में उनका भव्य एवं अभूतपूर्व स्वागत होगा।

स्वागत अभूतपूर्व होगा

25 जून, 1946 के दिन भी इसी प्रकार मुंबई सेंट्रल स्टेशन पर उनका सार्वजनिक स्वागत हुआ था हालांकि उससे अधिक भव्य, अभूतपूर्व तरीके से उनका यहां स्वागत होगा इसमें कोई शक नहीं। मुंबई शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन को विश्वास है कि इस समारोह में 150000 लोग हिस्सा लेंगे।

स्वागत का दिन, समय और स्थान की जानकारी हैंडबिल के जरिए दी जाएगी। स्वयंसेवकों के दल स्वागत समारोह की व्यवस्था के लिए स्वयंसेवकों के दल तैयार किए जाएंगे। वर्दी के तौर पर वे सफेद आधी बाहों वाली कमीज और सफेद पैंट पहनेंगे। साथ ही उन्हें खास तरीके के बैचेज भी दिए जाएंगे। हर वॉर्ड से 25-30 स्वयंसेवकों को लिया जाएगा।

व्यक्ति और संस्थाएं अपना नाम दर्ज करें

जो व्यक्ति या संस्था डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर को फूलमाला अर्पण करना चाहते हैं, उन्हें पहले मुंबई शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन के दफ्तर में अपने नाम दर्ज कराने होंगे। ऐन समय पर हड़बड़ी न मचे इसलिए इस तरीके से काम करना पड़ेगा। स्वागत के लिए भव्य पंडाल खड़ा किया जाएगा। उसमें लाऊडस्पीकर की व्यवस्था की जाएगी। इस प्रकार की सूचना मुंबई शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन के जनरल सेक्रेटरी की ओर से दी गई है।

भारत सरकार के कानून मंत्री नामदार डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर अपनी पत्नी माईसाहेब अम्बेडकर के साथ सोमवार दिनांक 2 जनवरी, 1950 के दिन शाम 6.30 बजे दिल्ली से हवाई जहाज से यात्रा करके मुंबई के सांताक्रुज हवाई अड्डे पर उतरे। तब वह खुश लग रहे थे। उनके स्वागत के लिए मुंबई शहर और उपनगर शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन के कार्यकर्ता उपस्थित थे। इसके अलावा अन्य अस्पृश्य भाई-बहनों की भीड़ सांताक्रुज हवाई अड्डे पर उनके दर्शन के लिए जुटी थी।

मनोहारी दृश्य और फूलमालाएं

डॉक्टरसाहब ने आते समय गैबर्डिन का सूट पहना था। माईसाहब ने उसी रंग से मिलते-जुलते रंग की जरी वाली साड़ी पहनी थी। डॉक्टरसाहब और माईसाहब जब हवाई जहाज से उतरे तब उन्हें ले जाने के लिए खड़ी टूरिस्ट गाड़ी के पास पहुंचे तब ‘अम्बेडकर जिंदाबाद’, ‘थोड़े दिनों में भीमराज’ जैसी घोषणाएं स्वागत के लिए वहां इकट्ठा अस्पृश्य भाई-बहनों ने की। उसके बाद डॉ. बाबासाहेब को पुष्पमाला अर्पण किए गए और उनकी गाड़ी वहां से चल पड़ी।

पता चला कि डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर 13 जनवरी, 1950 तक मुंबई में रहने वाले हैं।

डॉ. बाबासाहेब के आगमन के समय मुंबई में उनका भरपूर स्वागत किया जाने वाला है। इस बात की जानकारी जनता के पिछले अंक में प्रकाशित की गई है। उसके लिए शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन मुंबई शहर और उपनगर शाखा की स्वागत समिति द्वारा जो जानकारी प्रचार के लिए दी वह इस प्रकार थी-

यह अत्यधिक हर्ष का विषय है कि डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर और भाईसाहब अम्बेडकर सोमवार दिनांक 2-1-1950 के दिन शाम 6.30 बजे मुंबई आए हैं। डॉ. बाबासाहेब के आगमन के लिए हम सब बहुत ही उत्सुक होते हैं। उस पर भारतीय संविधान की जिम्मेदारी पूरी करने के बाद वह पहली बार मुंबई लौट रहे हैं इस कारण हमारा उत्साह दोगुना हो गया है। ऐसे समय डॉ. बाबासाहेब का स्वागत भव्य तरीके से हो यह आप सबकी तीव्र इच्छा होगी और यह सहज भी है। यह बात ध्यान में रख कर ही मुंबई शहर और उपनगरों के शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन की शाखाओं ने दिनांक 1-1-1950 के दिन शीघ्र बैठक बुलाकर यह प्रस्ताव पारित किया।

“ भारतीय संविधान बनाने में प्रशंसनीय सफलता पाकर डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, भारतीय अस्पृश्य आंदोलन की जनमभूमि मुंबई नगरी में पहली बार आ रहे हैं। इसलिए उनका सार्वजनिक स्वागत किया जा रहा है और उनके कृतित्व के लिए अस्पृश्य जनता को महसूस होने वाली अपार खुशी के प्रतीक रूप भारतीय संविधान की प्रति उसी आकार के सोने में लपेट कर उन्हें अर्पण की जाएगी।”

इस प्रस्ताव के अनुसार दिनांक 2 जनवरी, 1950 के दिन स्वागत समिति ने डॉ. बाबासाहेब से भेंट की। डॉ. बाबासाहेब और माईसाहब ने कृतार्थकर सार्वजनिक स्वागत समारोह में शामिल होने का आश्वासन दिया।

इस सम्मान समारोह में जो बातें जनता की जानकारी के लिए बताई जाएंगी वे इस प्रकार हैं

- स्वागत समारोह की जगह, दिनांक और समय के बारे में जानकारी डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर की सुविधा के अनुसार तय कर जल्द ही परिपत्र नं 2 और जनता साप्ताहिक में प्रकाशित की जाएगी।
- स्वर्ण प्रतीक के लिए शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन मुंबई शहर और उपनगर शाखा के सभी वार्डों में से पुराने सदस्यों से और जिनके नाम प्रकाशित किए गए हैं उन नए सदस्यों से प्रत्येक से 3 रु. सहयोग राशि के रूप में लिए जाएंगे जो उन्हें दिनांक 5 जनवरी, 1950 से पहले देने होंगे।
- इसके अलावा मुंबई के हर अस्पृश्य बंधु-भगिनी से कम से कम चार आने देने का अनुरोध है।

स्वागत समिति ने चार आनों के टिकट छापे हैं। इन टिकटों पर नंबर और शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन मुंबई शहर और उपनगर शाखा के महासचिव के हस्ताक्षर के मुहर लगे होंगे। बिना टिकट लिए कोई भी पैसे ना दें। इस प्रकार के टिकट जिनके पास होंगे वे ही पैसा इकट्ठा करने वाले अधिकृत व्यक्ति हैं। उनसे ही टिकट खरीदने में कोई हर्ज नहीं है। चार आनों से अधिक रकम अगर कोई दे तो उसे धन्यवाद सहित स्वीकार किया जाएगा। हालांकि जितनी रकम देंगे उसकी रसीद जरूर लें।

3. स्वयंसेवकों के जत्थे, डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर को अर्पण की जाने वाली फूलमालाएं और पुष्पगुच्छों के बारे में फेडरेशन के केंद्रीय दफ्तर में जानकारी मिलेगी।

घोषणा के अनुसार 11 जनवरी, 1950 के दिन दलितों के सर्वश्रेष्ठ नेता डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर और डॉ. माईसाहेब अम्बेडकर का सार्वजनिक सम्मान समारोह मुंबई शहर उपनगर शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन की ओर से मुंबई के नरेपार्क मैदान पर संपन्न हुआ। इस अवसर पर 2 लाख से अधिक दलित बंधु-भगिनियों का समुदाय उपस्थित था। खासकर बहनों की उपस्थिति बहुत अधिक थी। अपने भक्ति भाव के प्रतीक स्वरूप अस्पृश्य भाई-बहनों ने डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर को संविधान के आकार का स्वर्ण बक्सा और रु. 2000 अर्पण किए। इस प्रकार उन पर अपनी निश कायम होने की बात उन्होंने दुनिया के सामने स्पष्ट की।

सचमुच अभूतपूर्व समारोह था

इस समारोह की तैयारियों के लिए बहुत ही कम समय मिला और उसकी तुलना में कार्यक्रम को मिली सफलता अभूतपूर्व ही कही जा सकती है। 11 तारीख के कार्यक्रम की सूचना अस्पृश्य बंधुओं को 10 तारीख को ही दी जा सकी। तब से मुंबई शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन के कार्यकर्ताओं में हड़बड़ी मची हुई थी। रातोंरात हैंडबिल बांटकर, थालियां पीट कर और मोटर में बैठकर हर मोहल्ले में घूम-घूम कर डॉ. बाबासाहेब के सम्मान समारोह की जानकारी दी गई और इतने कम समय में प्रचार के बावजूद 2,00,000 लोग जुटे। यह बात सचमुच अभूतपूर्व ही थी। इतना विराट जनसमुदाय किसी भी नेता के सम्मान समारोह के लिए पिछले 50 सालों से मुंबई में इकट्ठा हुआ होगा ऐसा नहीं लगता।

सम्पूर्ण व्यवस्था अनुशासन से परिपूर्ण थी

करीब चार वर्ष के बाद शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन का

कनाडा में भारतीय छात्र की गोली मारकर हत्या, टोरंटो विश्वविद्यालय के पास घटना



कनाडा के टोरंटो में यूनिवर्सिटी ऑफ टोरंटो स्कारबोरो कैंपस के पास हुई गोलीबारी की एक घटना में एक भारतीय छात्र की मौत हो गई है। मृतक की पहचान शिवांक अवस्थी के रूप में हुई है, जो एक पीएचडी छात्र था। इस दुखद घटना पर टोरंटो स्थित भारतीय महावाणिज्य दूतावास



(Consulate General of India) ने गहरा शोक व्यक्त किया है।

महावाणिज्य दूतावास ने सोशल मीडिया प्लेटफॉर्म ‘एक्स’ पर जारी बयान में कहा कि वह इस कठिन समय में मृतक के परिवार के



नीलवर्ण का ध्वज नरे पार्क के भव्य मैदान में फहरा रहा था। नरे पार्क के चारों तरफ से किसी महायात्रा के समान अस्पृश्य जनता की हुजूम उमड़ रहा था। उनकी व्यवस्था और अनुशासन कायम रखने के लिए मार्ग के दोनों तरफ और मैदान के चारों ओर स्वयंसेवक खड़े थे। समारोह के लिए एक छोटा-सा लेकिन सुंदर पंडाल लगाया गया था। लाऊडस्पीकर की व्यवस्था भी की गई थी। आम महमानों के लिए करीब 500 कुर्सियां लगाई गई थीं। महिलाओं के लिए खास इंतजाम किया गया था। कुल मिला कर समारोह की व्यवस्था बहुत ही सुचारु चाकचौबंद रखी गई थी।

डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर का आगमन

शाम 6.30 बजे डॉ. बाबासाहेब का आगमन हुआ। तब जनसमुदाय ने ‘अम्बेडकर जिंदाबाद’ के गगनभेदी नारे लगाए गए। लोगों से अटा पड़ा नरे पार्क इन नारों से गूंज उठा। डॉ. बाबासाहेब के मंच पर आते ही फोटोग्राफों का समूह खड़ा हुआ। वे फटाफट डॉ. बाबासाहेब के अलग-अलग पोजेस में फोटो लेने लगे। कोई नीचे बैठकर, कोई घुटने टेक कर तो कोई तीर-कमानों की तरह खड़े होकर फ्लैश लाईट डालकर डॉक्टर साहब के फोटो ले रहा था। दृश्य सचमुच बड़ा ही मनोहारी था।

महासचिव का भाषण

मुंबई शहर और उपनगर शेड्यूल्ड कास्ट्स फेडरेशन के महासचिव आयु. जे. जी. भातनकर के संक्षिप्त भाषण से समारोह की शुरुआत हुई। उन्होंने कहा-

“डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर का हम सभी दलित भाई-बहनों को दर्शन का सुअवसर मिले ऐसी हम सबकी बहुत दिनों से इच्छा थी। हालांकि, डॉक्टर साहब के कई जरूरी काम लगे रहते हैं इसलिए आज तक यह संयोग साकार नहीं हो पाया था। संविधान निर्माण का काम निश्चित तौर पर गर्व महसूस करने योग्य है। उनका स्वागत के अवसर के कारण ही आज हमें उनके दर्शन हो रहे हैं। इसके लिए हम उनके प्रति हमेशा

लेख का शेष भाग कल

कृतज्ञ हैं।

